

Wereld stelt terecht eisen aan Peking

Vlekkeloze olympiade sterkt Pekings zelfbewustzijn, maar vraagt op wereldtoneel wederzijdse inspanning

Caroline Straathof

Peking 2008 gaat de geschiedenisboeken in als de duurste Spelen, het grootste vuurwerk en de meeste gouden medailles voor China. Het land is nu meer van zichzelf overtuigd en legt meer gewicht in de schaal. Het vormt een recept voor nieuwe botsingen tussen China en het Westen.

'One World, One Dream' luidde het thema van de Spelen, maar zoals de Chinezen zeggen: wie een bed deelt, heeft niet altijd dezelfde droom. China's machthebbers zochten bewondering en respect met een vlekkeloze olympiade en een record aan gouden medailles — ter vergelijking: India haalde één gouden medaille. Ze toonden de wereld een trots en sterk China, waarin het individu ondergeschikt is aan de samenleving, want zo ziet het land zichzelf graag.

Maar de droom van de internationale, vooral Westerse gemeenschap is een andere. China moet schending van mensenrechten, levensbedreigende luchtvervuiling en alom tegenwoordige corruptie aanpakken. Het moet bijvoorbeeld ook massale piraterij van intellectueel eigendom bestrijden en een eind maken aan benedenmaatse consumentenproducten.

China heeft rond € 27 mrd voor een olympisch feest neergeteld en is een volwaardig en belangrijk lid van de internationale gemeenschap. De buitenwereld heeft het volste recht nu hogere eisen te stellen. Het zal de Chinese autoriteiten niet makkelijk afgaan om die hogere verwachtingen in goede banen te leiden door openheid van

Cultureel bepaalde belemmeringen staan goede communicatie en openheid van zaken China in de weg

Illustratie: Rik Kamps

zaken en goede communicatie te betrachten. Culturele belemmeringen staan 'expectations management' fundamenteel in de weg. Zo bleef Peking in 2003 een dodelijke griepiepidemie ontkennen, tot het bewijs niet meer onder tafel geveegd kon worden. En een sprekend voorbeeld is de tragiek rond hordeloper Xiang Liu, in Athene de eerste Chinees ooit die in atletiek goud won. Terwijl hij in het geheim met een enkelblessure kampte, verheugden 1.3 miljard Chinezen zich op de gouden plak. Liu's onverwachte vertrek, voor de race echt begon, was een nationale

schok. Waarom onrealistisch hoge verwachtingen niet vooraf dempen door open kaart te spelen, zoals in onze cultuurgebruik is? In de Chinese cultuur kan dat domweg niet, zelfs al weet men dat de schade van het gezichtsverlies uiteindelijk veel groter is dan nodig.

De Olympische Spelen geven China symbolisch de internationale erkenning van een volwassen lid van de internationale gemeenschap. Maar verandert daardoor ook de agendawezennlijk? Verwachten op den duur onze waarden als mensenrechten, zakelijke ethiek, compliance en transparantie van

financiële markten, omdat een autoritaire eenpartijstaat met een ander normen- en waardestelsel en cultureel bepaalde communicatieve belemmeringen meer gewicht in de schaal legt? Worden we gaandeweg steeds meer Chinees in doen en laten — zoals China dat bij andere culturen in voorgaande eeuwen ook deed? Wezenlijke vragen voor beschavingsfilosofen.

Er valt met Chinezen heel goed te praten in een sfeer van respect en begrip. Daarin kunnen ze hun talent voor flexibiliteit en pragmatisme vrij spel geven. Iedereen heeft baat bij een China dat goed

in zijn vel zit. Maar iedereen moet zich ook grote inspanningen getroosten om te zorgen dat we elkaar goed begrijpen en blijven begrijpen. Anders komt het onvermijdelijk tot botsingen en die 'One Dream' wordt dan 'Dream On'.

.....
Caroline Straathof leidt IR Inside bv, een Investor Relations consultancy voor Chinese beursgenoteerde bedrijven. Daarvoor werkte ze twintig jaar in China, o.a. als director Investor Relations en als correspondent voor de Volkskrant en NOS Journaal.

